

SABIEDRISKO
PAKALPOJUMU
REGULĒŠANAS
KOMISIJA

KONSULTĀCIJU DOKUMENTS

par grozījumiem Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumos

---

2022.gada 6.oktobrī
Rīga

Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039
Latvija

T: +371 67097200
F: +371 67097277
E: sprk@sprk.gov.lv

---

www.sprk.gov.lv

Satura rādītājs

I Konsultāciju dokumenta kopsavilkums	3
II Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība	3
1) Pamatojums	3
2) Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas	3
3) Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	4
4) Izvērtējums par ietekmi uz sabiedrības mērķgrupām, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	4

Pielikumā: Lēmuma projekts "Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2020.gada 1.oktobra lēmumā Nr.1/14 "Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi"".

I Konsultāciju dokumenta kopsavilkums

Konsultāciju dokumenta mērķis ir informēt sabiedrību un uzzināt ieinteresēto personu viedokli par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) lēmuma projektu "Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2020.gada 1.oktobra lēmumā Nr.1/14 "Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi"" (turpmāk – Grozījumu projekts).

Enerģētikas likuma 15.panta septītā daļa noteic, ka Regulators apstiprina dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas, kā arī sašķidrīnātās dabasgāzes sistēmas operatora izstrādātos sistēmas lietošanas noteikumus vai dabasgāzes krātuves lietošanas noteikumus visiem sistēmas lietotājiem un pretendentiem, kuri pieprasa pieeju attiecīgajai sistēmai. Minētā tiesību norma arī noteic, ka Regulators ir tiesīgs veikt izmaiņas šajos noteikumos.

Pamatojoties uz Enerģētikas likumā noteikto pilnvarojumu, Regulators ar 2020.gada 1.oktobra lēmumu Nr.1/14 apstiprināja noteikumus "Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi), ar kuriem noteikta dabasgāzes pārsūkņēšanas agregātu, kuri nodrošina dabasgāzes iesūkņēšanas procesu, darbībai nepieciešamā degvielas gāzes daudzuma noteikšanas un izmantošanas kārtība un kārtība, kādā veicami norēķini par degvielas gāzi.

Dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operators (turpmāk – sistēmas operators) akciju sabiedrība "Conexus Baltic Grid" (turpmāk – "Conexus Baltic Grid") 2022.gada 1.septembrī iesniedza Regulatoram apstiprināšanai sagatavoto Grozījumu projektu, kurā paredzētas izmaiņas attiecībā uz iespējām uzglabāšanas sistēmas lietotājiem (turpmāk – sistēmas lietotājs) iesūknēt dabasgāzi Inčukalna pazemes gāzes krātuvē (turpmāk – krātuve) un attiecīgi papildināts regulējums par degvielas gāzes ieturēšanu.

Priekšlikumus un komentārus par Grozījumu projektu lūdzam Regulatoram iesniegt rakstveidā, nosūtot tos uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv, līdz **2022.gada 20.oktobrim**.

Regulatora sagatavotais Grozījumu projekts ir pievienots šā dokumenta pielikumā

II Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība

1) Pamatojums

Noteikumu 11.punkts noteic, ka krātuves cikla dabasgāzes iesūkņēšanas sezona sākas attiecīgā gada 1.maijā un beidzas attiecīgā gada 14.oktobrī un krātuves cikla dabasgāzes izņemšanas sezona sākas attiecīgā gada 15.oktobrī un beidzas nākamā gada 30.aprīlī. Atbilstoši Noteikumiem dabasgāzes iesūkņēšana ir veicama iesūkņēšanas sezonā, izmantojot sistēmas lietotāja degvielas gāzi. Līdz ar to Noteikumos noteikta detalizēta iesūkņēšanas sezonā izmantojamās degvielas gāzes ieturēšanas kārtība, kā arī norēķināšanās par to kārtība.

Nemot vērā pašreizējo ģeopolitisko situāciju, līdz ar to pieaugošo dabasgāzes piegādes pārtraukuma risku, dabasgāzes tirgū var rasties situācija, ka nepieciešams nodrošināt fizisku dabasgāzes iesūkņēšanu krātuvē ne tikai dabasgāzes iesūkņēšanas, bet arī dabasgāzes izņemšanas sezonā.

Grozījumu projektā noteikts, ka sistēmas operators var iesūknēt dabasgāzi krātuvē arī izņemšanas sezonas laikā, ja tam ir objektīvs un pamatots iemesls. Viens no pamatotiem iemesliem sistēmas operatoram atļaut dabasgāzes iesūkņēšanu dabasgāzes izņemšanas sezonas laikā ir gadījums, ka kompetentā valsts pārvaldes iestāde izsludina kādu no Eiropas Parlamenta un Padomes 2017.gada 25.oktobra Regulā (ES) 2017/1938 par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010 noteiktajiem krīzes līmeņiem dabasgāzes apgādes nozarē, tajā skaitā enerģētisko krīzi, un noteic sistēmas operatora pienākumu krātuves cikla izņemšanas sezonas laikā atļaut sistēmas lietotājiem iesūknēt dabasgāzi krātuvē. Laiku, kad

izņemšanas sezonas laikā tiks uzsākta dabasgāzes iesūkņēšana, sistēmas operators paziņos savā tīmekļvietnē ne vēlāk kā divas dienas pirms dabasgāzes iesūkņēšanas uzsākšanas.

Grozījumu projekts noteic, ka, tāpat kā iesūkņēšanas sezonas laikā, arī izņemšanas sezonas laikā dabasgāzes iesūkņēšana ir veicama, izmantojot sistēmas lietotāja degvielas gāzi. Nepieciešamo degvielas gāzes daudzumu nosaka atbilstoši sistēmas operatora attiecīgā krātuves cikla iesūkņēšanas sezonai noteiktajam degvielas gāzes patēriņa koeficientam.

Ja sistēmas operatora patērētais degvielas gāzes daudzums dabasgāzes iesūkņēšanas procesa nodrošināšanai izņemšanas sezonā ir mazāks nekā iesūkņēšanas laikā saņemtais degvielas gāzes daudzums no sistēmas lietotāja, sistēmas operators atdod neizmantoto degvielas gāzi sistēmas lietotājam proporcionāli faktiski iesūkņētajam daudzumam iesūkņēšanas laikā. Ja sistēmas operatora patērētais degvielas gāzes daudzums dabasgāzes iesūkņēšanas procesa nodrošināšanai ir lielāks nekā iesūkņēšanas laikā sistēmas lietotāju nodotais degvielas gāzes daudzums, sistēmas lietotājs nenodoto degvielas gāzi nodod sistēmas operatoram krātvē vai pārvades virtuālajā tirdzniecības punktā 10 dienu laikā pēc sistēmas operatora paziņojuma par izmantoto degvielas gāzes daudzumu proporcionāli faktiski iesūkņētajam dabasgāzes daudzumam iesūkņēšanas laikā krātvē.

Ja dabasgāze tiks iesūkņēta krātvē 2022./2023.gada krātuves cikla izņemšanas sezonā līdz Grozījumu spēkā stāšanās dienai, dabasgāzes pārsūkņēšanas agregātu darbībai, kas nodrošinās minēto dabasgāzes iesūkņēšanas procesu, nepieciešamo degvielas gāzes daudzumu noteiks un sistēmas lietotāji par to norēķināsies saskaņā ar Grozījumu projektā noteikto.

2) Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas

Ievērojot Enerģētikas likuma 15.panta septīto daļu, Grozījumu projekta izstrādē iesaistījās "Conexus Baltic Grid".

3) Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt

Noteikumu projektā ietvertais regulējums ietekmēs dabasgāzes galalietotājus, sistēmas lietotājus, kā arī "Conexus Baltic Grid".

4) Izvērtējums par ietekmi uz sabiedrības mērķgrupām, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt

Grozījumu projekts pozitīvi ietekmēs dabasgāzes galalietotājus, jo dabasgāzes iesūkņēšanas krātvē izņemšanas sezonas laikā mērķis ir paaugstināt to apgādes drošumu, kā arī sistēmas lietotājus, jo tiem radīta papildu iespēja iesūkņēt dabasgāzi krātvē apstākļos, kad mainījies dabasgāzes piegāžu modelis. Sistēmas operatoram "Conexus Baltic Grid" noteikti papildu pienākumi.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

**Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2020.gada
1.oktobra lēmumā Nr.1/14 “Inčukalna pazemes gāzes krātuves
lietošanas noteikumi”**

*Izdoti saskaņā ar Enerģētikas likuma
15.panta septīto daļu*

1. Izdarīt Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2020.gada 1.oktobra lēmumā Nr.1/14 “Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi” (Latvijas Vēstnesis, 2020, 193.nr.; 2021, 245.nr.; 2022, 65.nr) šādus grozījumus:
  - 1.1. papildināt lēmumu ar 11.¹punktu šādā redakcijā:

“11.¹ Sistēmas operators objektīva un pamatota iemesla dēļ, tajā skaitā, ja šo noteikumu 82.¹¹punktā minētais kompetento valsts pārvades iestāžu noteiktais regulējums noteic sistēmas operatora pienākumu krātuves cikla izņemšanas sezonas laikā atļaut sistēmas lietotājiem iesūknēt dabasgāzi krātuvē, var izņemšanas sezonas laikā iesūknēt dabasgāzi krātuvē. Sistēmas operators ne vēlāk kā divas dienas pirms dabasgāzes iesūknēšanas uzsākšanas savā tīmekļvietnē publicē informāciju par dabasgāzes iesūknēšanas uzsākšanas laiku.”;
  - 1.2. svītrot lēmuma 50.punktā vārdus “un faktiski uzskaitītajam degvielas gāzes patēriņam izņemšanas sezonā”;
  - 1.3. papildināt lēmumu ar 50.¹punktu šādā redakcijā:

“50.¹ Dabasgāzes pārsūknēšanas agregātu darbībai, kas nodrošina dabasgāzes iesūknēšanas procesu saskaņā ar šo noteikumu 11.¹punktu, nepieciešamo degvielas gāzes daudzumu nosaka atbilstoši sistēmas operatora attiecīgā krātuves cikla iesūknēšanas sezonai noteiktajam degvielas gāzes patēriņa koeficientam, un to par saviem līdzekļiem nodrošina sistēmas lietotājs.”;
  - 1.4. papildināt lēmumu ar 54.¹punktu šādā redakcijā:

“54.¹ Sistēmas operators 10 dienu laikā pēc izņemšanas sezonas beigām nosaka faktisko degvielas gāzes patēriņu dabasgāzes iesūknēšanas procesa nodrošināšanai attiecīgās izņemšanas sezonas laikā.”;
  - 1.5. papildināt lēmumu ar 55.¹punktu šādā redakcijā:

“55.¹ Ja sistēmas operatora patērētais degvielas gāzes daudzums dabasgāzes iesūknēšanas procesa nodrošināšanai saskaņā ar šo noteikumu 11.¹punktu ir mazāks

nekā iesūknēšanas laikā no sistēmas lietotāja saņemtais degvielas gāzes daudzums, sistēmas operators atdod neizmantoto degvielas gāzi sistēmas lietotājam proporcionāli faktiski iesūknētajam daudzumam iesūknēšanas laikā.”;

1.6. papildināt lēmumu ar 57.⁴punktu šādā redakcijā:

“57.⁴ Ja sistēmas operatora patērētais degvielas gāzes daudzums dabasgāzes iesūknēšanas procesa nodrošināšanai saskaņā ar šo noteikumu 11.¹punktu ir lielāks nekā iesūknēšanas laikā sistēmas lietotāja nodotais degvielas gāzes daudzums, sistēmas lietotājs nenodoto degvielas gāzi nodod sistēmas operatoram krātuvē vai pārvades virtuālajā tirdzniecības punktā 10 dienu laikā pēc sistēmas operatora paziņojuma saņemšanas par izmantoto degvielas gāzes daudzumu proporcionāli faktiski iesūknētajam dabasgāzes daudzumam iesūknēšanas laikā krātuvē.”;

1.7. papildināt lēmumu ar 82.¹²punktu šādā redakcijā:

“82.¹² Ja dabasgāze tiek iesūknēta krātuvē no 2022.gada 15.oktobra līdz dienai, kad spēkā stājas grozījumi, ar kuriem šie Noteikumi ir papildināti ar 11.¹punktu, dabasgāzes pārsūknēšanas agregātu darbībai, kas nodrošina dabasgāzes iesūknēšanas procesu, nepieciešamo degvielas gāzes daudzumu nosaka un par to norēķinās saskaņā ar šo noteikumu 50.¹, 54.¹, 55.¹ un 57.⁴punktu.”

2. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

Priekšsēdētāja

A. Ozola